

Din timpul cât am huzurit acasă nu mi-au rămas decât amintiri frumoase, căci nimic nu-i mai de preț pe lume pentru om decât amintirea copilăriei petrecute în căminul părintesc, dacă dragostea și buna înțelegere sălășluiesc cât de cât în casă. Cât de păcătoasă ar fi o familie, aducerile aminte pe care ți le lasă petrecerea în sânul ei au încă duiosia lor, dacă sufletul tău este destoinic să se înduioșeze. În rândul amintirilor păstrate din casa părintească se află și Sfânta Scriptură, către care am simțit multă curiozitate încă de când eram un prichindel. Aveam pe atunci o carte – istoria sfântă – împodobită cu poze de toată frumusețea, căreia îi spunea: O sută patru cucernice povestiri din „Vechiul” și „Noul Testament”. Pe ea am deprins să citesc. Și am ținut-o cu grijă până în ziua de azi, uite-o colo, pe policioară, ca pe un scump giuvaier. Nici nu împlinisem opt ani însă, când am simțit pentru întâiași dată că se aprinde ca o lumină în sufletul meu; pe vremea aceea nu apucasem încă să învăț buchile, într-o zi, ducându-se să asculte liturghia, mama a mers numai cu mine la biserică (fratele meu nu știu pe unde era). Asta se întâmpla într-o luni, în Săptămâna patimilor. Era o zi însorită și parcă văd și acum ca aievea cum se ridica egal din cădelniță fumul de tămâie, urcând spre bolta înaltă, în timp ce de acolo, de sus, printr-o ferestruică îngustă, se revărsau peste capetele noastre razele luminii

cerești în care fumul îmbălsămat părea să se mistuie. Priveam pătruns de tot ce vedeam și pentru întâia oară în viață am înțeles și am primit în adâncul inimii cuvântul lui Dumnezeu. Un tinerel a ieșit mai apoi în mijlocul bisericii cu o carte în brațe, o carte atât de mare, încât mi s-a părut că abia putea s-o ducă; țâncul a așezat-o pe analoghion, a deschis-o și a început să citească. Atunci am deslușit pentru întâia oară tâlcul scripturilor slomnite în locașul Domnului. „Era în ținutul Uz un om drept și cucernic și omul acesta avea atâtea și atâtea cămile, atâtea și atâtea oi și măgari și copiii lui cei odrăslise se desfătau, iar el îi iubea ca pe ochii din cap și mult se ruga pentru ei Celui de Sus, gândind că poate vor fi greșit cumva desfătându-se. Și iată că satana a venit dimpreună cu îngerii lui Dumnezeu și, înfățișându-se stăpânului ceresc, i-a spus că a cutreierat lumea în lung și-n lat, umblând pe pământ și pe sub pământ. «Văzutu-l-ai pe robul meu Iov?» I-a întrebat Domnul. Și lăudatu-s-a în fața lui cu robul său cel plin de har Iov. Iară diavolul a zâmbit la cuvintele sale, grăind: «Lasă-l pe mâna mea și vedea-vei atunci că robul tău va cârți împotriva ta și glăsuind te va blestema în gura mare». Și Dumnezeu l-a lăsat pe robul său drept și iubit pe mâna satanei și diavolul dosăditu-l-a, lovind în copiii și vitele lui și i-a spulberat toată avuția, ca și când trăsnetul din ceruri s-ar fi abătut mistuind-o. Iar Iov, rupând veșmintele de pe el, s-a aruncat cu fața la pământ și a dat glas: «Gol am ieșit din pântecul mamei și gol mă voi întoarce în țărână. Domnul a dat, Domnul a luat – fie numele Domnului binecuvântat!» „Sfințiile voastre, iertați-mi, rogu-vă, lacrimile, dar toată pruncia mi se înfiripă acum ca aievea în fața ochilor și parcă din nou în pieptu-mi freamătă suflarea copilului de opt anișori și inima mi-e pătrunsă de același fior, de aceeași uimire și bucurie ca și atunci. În ziua aceea toate erau făcute să mă uluiască: și cămilele și satana, care se încumeta a grăi către Dumnezeu și Dumnezeu, care se îndurase a da pieirii pe robul său și robul însuși, care strigase: „Lăudat fie numele Tău, cu toate că mă pedepsești!” și tot așa m-a mișcat zvonirea domoală și dulce de cântec ce împânzea biserica: „Împlinească-se ruga mea!” și fumul de tămâie pe care-l cădelnița preotul și rugăciunea murmurată în genunchi. Și până în ziua de azi, ori de câte ori mi-a fost dat să citesc această istorisire din Sfânta Scriptură, mi-au curs lacrimile. Nu mai departe decât ieri, bunăoară. Câtă măreție și ce nepătrunse taine pentru mintea noastră! Am aflat mai târziu în gura celor care iau în deșert numele lui Dumnezeu și-și bat joc de credință cuvinte pline de trufie: „Cum de s-a înduplecat Dumnezeu, zic ei, să lase pe cel mai iubit dintre aleșii lui în ghearele diavolului, cum de a încuviințat necuratului să-i prăpădească vlăstarele și să-l năpăstuiască, lovindu-l cu o boală atât de ticăloasă, încât își curăța cu un ciob rănile de puroi? Și pentru ce? Ca să se poată mai apoi lăuda față de satană: «Vezi dară cât se învrednicește a răbda pentru mine alesul meu!» „Măreția și taina sălășluiesc tocmai în faptul că aici adevărul pieritor al lumii acesteia și adevărul cel veșnic stau față în față. Și adevărul veșnic se dovedește a fi mai presus decât adevărul lumii acesteia. Ca-n vremea de început a facerii, când Dumnezeu își încheia truda fieștecărei zile zicând: „Făcut-am și ce am făcut e bine”, ziditorul s-a uitat la Iov și s-a lăudat cu zidirea sa. Iar Iov, aducându-i slavă, nu l-a slujit numai pe dânsul, ci scris a fost a sluji în veci de veci fieștecăreia dintre zidirile sale, din seminție în seminție, căci pentru asta a fost plămădit. Doamne, ce izvod și ce învățătură! Ce minunat izvod e Sfânta Scriptură, ce har și ce putere fostau dăruite o dată cu ea omului! Parcă lumea întreagă și omul și firea lui cea lăuntrică sunt săpate în piatră, totul e arătat, totul capătă un nume și asta pentru vecie! Câte taine dezghiocate și mărturisite: Dumnezeu îl ridică din nou pe Iov din mișelie și-i dă înapoi bogăția părăduită; anii trec și Iov e binecuvântat cu alte vlăstare, pe care așijderea le iubește... Doamne! Cum poate el oare să-i mai iubească pe nou-născuți, când ceilalți copii nu mai sunt, când ceilalți i-au fost luați? Oare când își aduce aminte de ei mai poate el să fie fericit cu aceștia din urmă, așa cum era odinioară între ai săi, să fie cu adevărat fericit,

Cartea lui Iov ca o povestire pascală

Scris de F.M. Dostoievski

Sâmbătă, 15 Aprilie 2023 17:29

oricât de dragi i-ar fi cei odrăsliți acum? Da, poate, firește că poate; e însăși marea taină a vieții ce preschimbă cu timpul durerea de demult în blândă și înduioșată bucurie; în locul clocotitoarei tinereți se așterne bătrânețea, cu blajina ei seninătate; nu e zi de la Dumnezeu în care să nu binecuvânteze răsăritul soarelui, slăvindu-l ca și altădată în sufletul meu, dar și mai drag îmi este asfințitul, ce-și prefiră pieziș razele-i lungi de lumină, amintirile duioase și învăluitoare, chipurile scumpe ce înfloresc lungă și blagoslovita cale a vieții mele. Și peste tot pogoară adevărul divin, ce mângâie, împacă și apleacă inima spre iertare!

(*) Rânduri în mare parte autobiografice, incluse de autor - el însuși suferind și, sugerează unii biografi, presimțindu-și, poate, apropiata adormire - în "Amintirile Starețului Zosima", din Frații Karamazov. În românește de Ovidiu Constantinescu și Isabella Dumbravă)